

Protokół

dziewiątego posiedzenia, drugiej sesyi, drugiego peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 5. września 1868. r.

Początek posiedzenia o godzinie 10 $\frac{1}{2}$.

Obecni: Przewodniczący: JO. ks. Marszałek.

Ze strony rządu: Radca c. k. Namiestnictwa Bartmański.

Sekretarze: Ks. Barewicz, Szujski, Pfeiffer, hr. St. Tarnowski.

Posłów obecnych 109.

Sekretarz Pfeiffer czyta protokół ostatniego posiedzenia. Izba uwalnia sekretarza od czytania ustawy o języku w administracji, urzędach skarbowych i sądach.

Protokół bez poprawek przyjęty.

Następuje odczytanie spisu petycyj wniesionych po d. 5. września 1868. — Książd Stępek wnosi:

«Izba uchwali, aby do obrad komisji o dzielności gruntów, wszyscy członkowie Izby wolny przystęp mieli.»
Wniosek przyjęto.

Sekretarz Pfeiffer czyta wniosek posła Jakóbika:

«Wysoka Izba raczy uchwalić: wszystkie dziesięciny i skopczyzny, meszne i proskurne, lub jakiegokolwiek inne daremszczyzny dla parochów, tak rzymsko-katolickiego jako też i grecko-katolickiego obrządku, są zniesione.» —
Odesłany do druku.

Z porządku dziennego daje Marszałek głos sprawozdawcy komisji petycyjnej posłowi Wyrobkowi.

Posel Wyrobek przedstawia Izbie następujące wnioski komisji:

Na petycję gmin Luszowice, Lipice, Smykowa wielkiego i małego, do parafii kościoła w Luszowicach należących, o uwolnienie od obowiązku składania datków na utworzenie funduszu rezerwowego, przejdzie Izba do porządku dziennego.

Petycję gminy Jadowniki, powiatu brzeskiego, o udzielenie jej potrzebnych swobód, przy przejeździe myta w Jadownikach, odstąpi Izba c. k. Namiestnictwu.

Petycję Marcina Wronskiego, komendarza kurzyńskiego, o polecenie urzędowi powiatowemu w Nisku, by tenże w Kurzynie ustanowił komitet kościelny i cofnął swe rozporządzenie dawniejsze, składania datków na rzecz kościoła pysznickiego, odstąpi Izba c. k. Namiestnictwu do zbadania i załatwienia.

Nad petycją Rady powiatowej rohatyńskiej o zmianę art. V. ustawy o utworzeniu funduszu zapasowego na pokrycie kosztów stawiania i głównych reparacji budynków kościelnych, przejdzie Izba do porządku dziennego.

Petycję rady powiatowej gródeckiej, o poparcie jej prośby o zniesienie podatku spadkowego, lub zmianę jego podstaw, odstąpi Izba Wydziałowi krajowemu z poleceniem jak najszybszego załatwienia sprawy.

Nad petycją gminy Zastawce, w powiecie podhajeckim, o wydelegowanie nowej komisji serwitutowej, w sprawie tejże gminy z dworem, przejdzie Izba do porządku dziennego.

Nad petycją stowarzyszenia do wspierania ubogich słuchaczy prawa na wszechnicy wiedeńskiej o udzielenie subwencji, przejdzie Izba do porządku dziennego.

Nad petycją Alojzego Domańskiego, byłego pisarza gminy w Jezupolu, o posadę przy Wydziale krajowym lub wsparcie, przejdzie Izba do porządku dziennego.

Petycję gminy miasteczka Toporowa w powiecie brodzkim, o udzielenie z funduszy krajowych bezprowtnej zapomogi, niemniej zwrotnej pożyczki do 20 tysięcy złr., celem odbudowania po pogorze, odda Izba Wydziałowi budżetowemu do załatwienia.

Petycję Tomasza Pierożka, właściciela realności w Dukli, z uzaleniem się na przewłokę w załatwieniu skargi przeciw Ciechanowiczowi, naczelnikowi gminy o nadużycie władzy urzędowej, odstąpi Izba c. k. Namiestnictwu.

Nad petycją Rady powiatowej myślenickiej, o poczynienie stosownych kroków, aby c. k. urzędy pocztowe i zarządy kolejowe używały języka polskiego, przejdzie Izba do porządku dziennego.

Petycję gminy Podgórze, o wyjednanie u c. k. Rządu odwołania z Podgórza c. k. ekspozytury policyi, odstąpi Izba c. k. Namiestnictwu i wezwie, aby c. k. Namiestnictwo opisane w petycji nadużycia zbadało i ekspozyturze policyi krakowskiej w Podgórzu mieszanie się w zakres atrybucyi §. 27. ustawy gminnej, do własnego zakresu działania gminy surowo zakazało, w razie zaś, jeżeli ustanowienie ekspozytury policyi w Podgórzu z wyższych względów Państwa za potrzebne uzna, wys. Rząd w tej mierze jak najspieszniej stosowny projekt do ustawy Sejmowi przedłoży.

Co do petycji Wojciecha Madejskiego, protokolisty Wydziału krajowego, o policzenie mu 7u lat służby urzędowej w zakładzie narodowym Ossolińskich do lat służby terażniejszej przy Wydziale krajowym, poweźmie wys. Izba uchwałę: Pełniona przez p. Wojciecha Madejskiego służba, przy zakładzie narodowym imienia Ossolińskich przez lat siedm, mianowicie od sierpnia 1828. do listopada 1836. jako służba urzędowa, ma mu być policzona do lat służby terażniejszej przy Wydziale krajowym.

Wszystkie powyżej wymienione wnioski komisji petycyjnej, przyjmuje Izba bez dyskusji.

Diskusja zawiązuje się nad wnioskiem komisji co do petycji Jakóba Naganowskiego, majstra szewskiego, o danie mu pomocy w sprawie przeciwko ks. kanonikowi Malinowskiemu, tej treści:

Izba przejdzie nad petycją J. Naganowskiego do porządku dziennego. — Poseł Franciszek Smolka stawia wniosek: Izba odda petycję Jakóba Naganowskiego prezydum wyższego Sądu krajowego. Za wnioskiem przemawiali: Zybkiewicz, Grocholski, — przeciw: Kowalski, Krasicki, Sanguszko. — Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek posła Smolki. Wniosek upada. Izba przyjmuje wniosek komisji.

Następuje z porządku dziennego drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego, o asekuracji majątków naczelników gmin. Sprawozdawca Wydziału Grocholski motywuje wniosek.

W dyskusji ogólnej nad wnioskiem Wydziału zabierają głos za wnioskiem posłowie: Padlewski, L. hr. Wodzicki, ks. Sanguszko, przeciw wnioskowi posłowie: Popiel, ks. Ozarkiewicz, Kowalski, Laskorz, Tyszkowski, Wolny.

Poseł Popiel stawia wniosek: Izba przejdzie nad wnioskiem Wydziału do porządku dziennego. Izba uchwala zamknięcie dyskusji. Zabierają głos Popiel i Ławryniewicz przeciw, H. Wodzicki za wnioskiem Wydziału. — Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Popiela. Przyjęty. Wniosek Wydziału upada. Sprawozdawca Grocholski oświadcza, że tem samem petycyje nr. 53. i 67. za załatwione uważać należy. Toż samo oświadcza poseł Hr. Wodzicki, co do petycji 38. odstąpionej komisji administracyjnej.

Z kolei następuje pierwsze czytanie budżetu indemnizacyjnego na r. 1868. Izba uwalnia od czytania i na wniosek posła Pietruskiego, odesła go do komisji budżetowej. Wnioskodawca poseł Pietruski czyta wniosek do ustawy względem zaprowadzenia wykładów polskich na wszechnicach we Lwowie i Krakowie.

Następuje czytanie wniosku posła Pietruskiego względem systemizowania stałych katedr, dla nauk prawnych i politycznych w języku polskim wykładanych. Oba wnioski odesłano do komisji edukacyjnej, wedle życzenia wnioskodawcy.

Poseł Starowiejski motywuje przy pierwszym czytaniu wniosek względem wyznaczenia terminu, w którym sprawy serwitutowe przejdą do sądów cywilnych.

Izba odesła wniosek do komisji administracyjnej.

Posel Puszkarz motywuje wniosek odnoszacy sie do reperacyi dróg publicznych w drodze konkurencyi na gromady zarepartowanych, niemniej do nowo zakladać się mających dróg komunikacyjnych.

Izba odseła wniosek do komisji administracyjnej.

Marszałek ogłasza porządek dzienny posiedzenia przyszłego 9. września:

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Starowiejskiego o uzupełnieniu ksiąg tabularnych.
2. Pierwsze czytanie wniosku p. Koczyńskiego o urządzeniu ksiąg gruntowych.
3. Pierwsze czytanie wniosku p. Krzeczunowicza do ustawy objaśniającej §. 35. ordynacyi wyborczej dla gmin.
4. Pierwsze czytanie wniosku p. Czerkawskiego o nadzorze szkół.
5. Drugie czytanie wniosku do ustawy o mytach na drogach nie-eraryalnych.
6. Drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego w sprawie mianowania i wynagrodzenia mężów zaufania dla spraw katastralnych.

Poczem następuje zamknięcie posiedzenia o godzinie 1 1/2 z południa.

Leon książę Sapieha.

Sekretarz:

J. Szujski.

Sekretarz:

ks. Barewicz.

Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu do dnia 5. września 1868.

109. Wydział powiatowy w Brzesku przez posła Szujskiego, o zmianę ustawy gminnej i potrzebę wzmocnienia policji państwowej aż do czasu reorganizacji gmin (kom. konstyt.)

110. Gmina miasta Wiśnicza przez posła Hoszarda o dozwoleństwo nałożenia dodatku gminnego na konsumpcję wódki i piwa (kom. petyc.)

111. Nauczyciele szkół ludowych w powiecie Bochnia przez posła Hoszarda, o podniesienie ich stanowiska i polepszenie bytu materialnego (kom. eduk.)

112. Wydział powiatowy w Brzesku przez p. Hoszarda przedstawia potrzebę obowiązkowej ogólnej asekuracji budynków (kom. admin.)

113. Gmina miasta Brodów przez p. Hönigsmana przedkłada projekt statutu dla miasta (kom. stat.)

114. Rada powiatowa lwowska przez posła Smolkę przedstawia potrzebę obchodzenia dni świątecznych obrządku łacińskiego i grecko-katolickiego wspólnie tego samego dnia (kom. petyc.)

115. Gmina Harasymów przez posła Cieńskiego o odpisanie podatków zaległych monarchicznych za r. 1868. (kom. petyc.)

116. Rada powiatowa w Kołomyi przez p. Agopsowicza o wypłacenie nauczycielom szkół ludowych płacy przez kasy Rad powiatowych, i o fundusz osobny ku wspieraniu gorliwych (kom. eduk.)

117. Taż Rada przez p. Agopsowicza o zaprowadzenie ksiąg gruntowych.

118. Taż Rada przez p. Agopsowicza o zmianę §. 96. ustawy gminnej (kom. konstyt.)

119. Taż Rada przez p. Agopsowicza o niepodzielną odpowiedzialność pisarzy gminnych z zwierzchnością gminną (kom. konst.)

120. Gmina Pezany przez p. Szuszkiewicza w sprawie wypłaty kosztów szpitalnych z funduszu krajowego (kom. admin.)

121. Taż gmina przez p. Szuszkiewicza o prawo rybołostwa w obrębie gruntów rustykalnych (kom. pet.)

122. Nauczyciele szkół ludowych w powiecie Wadowickim z przyległemi przez p. Wężyka, o podniesienie ich stanowiska i polepszenie bytu materialnego (kom. eduk.)

123. Wydział powiatowy w Bochni przez p. Hoszarda o zmianę w ustawie gminnej, oraz reprezentacji powiatowej i nadanie Wydziałowi powiatowemu władzy wykonawczej (kom. konst.)

124. Wydział powiatowy w Buczaczu przez p. Podlewskiego przedkłada projekt do zniesienia prawa propinacyi (kom. propinacyjna).

125. Tenże Wydział powiatowy przez p. Podlewskiego o zaprowadzenie ksiąg hipotecznych.

126. Tenże Wydział przez p. Podlewskiego o potrzebie zmiany ustawy gminnej o reprezentacji powiatowej (kom. konstyt.)

127. Magistrat miasta Tarnowa przez p. Rutowskiego o nadanie miastu osobnego statutu (kom. statut.)

128. Wydział powiatowy w Kosowie przez p. Kamińskiego o potrzebie reformy przy produkcji i sprzedaży soli w żupie Kossowskiej (kom. petyc.)

129. Izraelici w powiecie Brzozów przez p. ks. Stępka o urządzenie komitetu na wzór katolickich parafialnych, w celu zbierania funduszu na utrzymanie synagogi (kom. konsyst.)

130. Leśniowski Waleryan przez posła Trzecieckiego o pozostawienie sądu powiatowego w Zasowie (kom. petycyjna).

131. Starozakonni gminy Zasowa przez posła Trzecieckiego o pozostawienie nadal sądu powiatowego w Zasowie (kom. petyc.)

132. Właściciele obszaru dworskiego i gmina w Łozinie przez p. Kosińskiego o wyłączenie z powiatu gródeckiego, a przyłączenie jej do lwowskiego (kom. petyc.)